

Prof. ndzw. dr hab. Michał Kokowski

Wykaz publikacji

(A) Rozprawy na stopnie naukowe

1. [1986]: Rozprawa magisterska z zakresu *fundamentalnych problemów techniki* (stopień: mgr inż.): „Interpretacja rezultatów symulacji komputerowej dynamiki molekularnej w kryształach AgJ” (Instytut Informatyki, Wydział Elektrotechniki i Automatyki, Akademia Górniczo-Hutnicza, Kraków 1986).
2. [1987]: Rozprawa magisterska z zakresu *fizyki* (specjalizacja: *fizyka ciała stałego*): „Ciężkie fermiony jako silnie skorelowane układy wąskopasmowe” (Instytut Fizyki, Wydział Fizyki i Matematyki, Uniwersytet Jagielloński, Kraków 1987).
3. [1997]: Rozprawa doktorska z nauk humanistycznych (dyscyplina naukowa: historia, specjalizacja historia nauki): „Krytyka Kuhnowskiej interpretacji rewolucji kopernikowskiej w świetle hipotetyczno-dedukcyjnej metody myślenia korespondencyjnego” (Instytut Historii Nauki, Polska Akademia Nauk, Warszawa 1997), ss. 275.
4. [1998]: Rozprawa magisterska z zakresu *filozofii nauki*: „O rozwoju Popperowskiej filozofii nauk ścisłych. Metoda archiwum, metoda syntetyczna oraz metoda przekładu” (Wydział Filozoficzny, Papieska Akademia Teologiczna, Kraków 1998), ss. 181.
5. [2005]: Rozprawa habilitacyjna z nauk humanistycznych (dyscyplina naukowa: historia, specjalizacja historia nauki i historia nauk ścisłych): *Copernicus's Originality. Towards Integration of Contemporary Copernican Studies* (Warsaw-Cracow: Wydawnictwa IHN PAN, 2004). (Kolokwium habilitacyjne: Instytut Historii Nauki PAN, Warszawa, 23.06.2005).

(B) Publikacje książkowe (monografie autorskie)

1. [2001]: *Thomas S. Kuhn (1922–1996) a zagadnienie rewolucji kopernikowskiej*, *Studia Copernicana* t. XXXIX, Warszawa 2001, ss. XV+397. [Rozszerzona i zaktualizowana wersja rozprawy doktorskiej].
2. [2004]: *Copernicus's Originality: Towards Integration of Contemporary Copernican Studies*. Warsaw-Cracow: Wydawnictwa IHN PAN, 2004), ss. XVI+340. (Również wykonanie składu elektronicznego książki). [Rozprawa habilitacyjna].
3. [2009]: *Różne oblicza Mikołaja Kopernika. Spotkania z historią interpretacji* (Warszawa – Kraków: Instytut Historii Nauki PAN, Polska Akademia Umiejętności, 2009), ss. 678; ISBN: 978-83-86062-86-7; ISBN: 978-83-87992-67-5.

(C) Publikacje książkowe (redakcja lub/i skład elektroniczny)

1. (red.) [2002]: *Ludwik Antoni Birkenmajer w stulecie wydania dzieła pt. Mikołaj Kopernik*. Pod redakcją Michała Kokowskiego. Polska Akademia Umiejętności. Komisja Historii Nauki. Monografie. 5. Kraków 2002, ss. 75.
2. (red.) [2006]: Redaktor i Webmaster: *The Global and the Local: The History of Science and the Cultural Integration of Science. Online Book of Abstracts*. Edited by Michał Kokowski (Last modification: 25 September 2008); http://www.2iceshs.cyfronet.pl/online_abstracts_main.html.
3. (red.) [2007], [2008]: Redaktor i Webmaster: *The Global and the Local: The History of Science and the Cultural Integration of Science. Proceedings of the 2nd International Conference of the European Society for the History of Science (Cracow, 6–9 September 2006)*. Cracow: Wydawnictwo PAU; online edition 23 December 2007 (<http://www.2iceshs.cyfronet.pl/proceedings.html>); CD-ROM edition April 2008; ss. 1006.
4. (red.) [2010]: Redaktor i Webmaster: *Konferencja naukowa tajemnica grobu Mikołaja Kopernika. Dialog ekspertów (Kraków, 22–23. 02.2010). Streszczenia referatów*; <http://www.copernicuscenter.edu.pl/images/stories/copercenter/referaty.pdf>.

(D) Publikacje nieksiążkowe (D1) Artykuły

1. [1989a]: (z: Spalek, J., Honig, J.M.): *Low-Temperature Properties of an almost Localized Fermi Liquid*, "Solid State Communications", 1989 Vol. 70, no. 9, p. 911–914.
2. [1989b]: (z: Spalek, J., Data, A., Honig, J.M.): *Low-temperature properties of an almost localized Fermi Liquid*, "Physical Review B", 1989 Vol. 39, Number 7, p. 4175–4185.
3. [1993]: *Geneza sytuacji problemowej teorii zjawisk termicznych przed sformulowaniem zasady termodynamicznej Natansona. Część I: Sformułowanie dwóch zasad termodynamiki i ich konsekwencje dla nauki zjawisk termicznych*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 4/1993, s. 39–69.
4. [1993]: *Próba uniknięcia podstawowego błędu filozofii fizyki Kuhna*, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1993 nr XV, s.77–98.
5. [1994]: *Geneza sytuacji problemowej teorii zjawisk termicznych przed sformulowaniem zasady termodynamicznej Natansona. Część II: Poszukiwanie mechanicznych i fenomenologicznych teorii zjawisk termicznych poprzedzających prace Natansona*, Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 1/1994, s. 21–41.
6. [1995]: *Jak pisać fascynującą historię nauki: Profesor Alistair Crombie na skrzyżowaniu historii nauki i filozofii nauki i jego nowa książka: Styles of Scientific Thinking in the European Tradition. The history of argument and explanation especially in the mathematical and biomedical sciences and arts. London 1994 Duckworth vol. I–III pp. XXXI, 2456”* (recenzja), „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 3/1995, s. 175–183.
7. [1996a]: *O kontekście kontekstu uzasadnienia i kontekstu odkrycia*, „Zagadnienia Naukoznawstwa” 3 (129) 1996, s. 371–375.

8. [1996b]: *Broniąc historii nauki: w poszukiwaniu historycznie realistycznej koncepcji 'zasady granicznej'*. Kilka uwag na marginesie wykładu Wiesława Wójcika pt. *Nowe trendy w matematyce XIX stulecia*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 3–4 / 1996, s. 225–243.
9. [1996c]: *Copernicus and the hypothetico-deductive method of correspondence thinking. An introduction*, „Theoria et Historia Scientiarum” 5 (1996), p. 7–101.
10. [1996d]: *Uwagi dotyczące poglądów Kopernika, Ptolemeusza, Tycho Brahego, Keplera i metodologii nauk określanych standardowo mianem ścisłych*, [w:] Heller, M., Urbaniec, J. (eds.) *Otwarta nauka jej zwolennicy* (Kraków: OBI i Tarnów: BIBLIOS, 1996), s. 40–48.
11. [1997]: *O usiłowaniach Natansona zbudowania termodynamiki procesów nieodwracalnych. Z okazji stulecia zasady termokinetycznej Natansona*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2/1997, s. 23–68.
12. [1998]: *Czy Darwinizm jest metafizycznym programem badawczym czy teorią naukową?* (Uwagi do artykułu Prof. Adama Łomnickiego pt. ‘Czy Darwinowska teoria ewolucji jest falsyfikowalną teorią naukową?’), „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1998 nr XXII, s. 105–113.
13. [1999]: *L. M. Brown, A. Pais, B. Pippard (eds.), Twentieth century physics, Institute of Physics Publishing Bristol and Philadelphia and American Institute of Physics Press New York 1995, vol. I–III, ss. XVIII + 2240* (Recenzja), „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 1/1999, s. 125–134.
14. [1999a]: *Między historią a nauką. Wstęp krytyczny do metodologii historii nauki*, „Prace Komisji Historii Nauki Polskiej Akademii Umiejętności” 1999 t. I, s. 73–86.
15. [1999b]: *Fizyka nauką prawd ostatecznych? Uwagi do referatu Prof. Staruszkiewicza pt. 'Absolutność prawdy odkrywanej przez fizykę'*, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1999, s. 106–128.
16. [2000a]: *Chybiona krytyka indukcjonizmu, hipotetyzmu i antykumulatywizmu. Uwagi do referatu dr Zenona E. Roskala 'Kontekst odkrycia i uzasadnienia epicykliczno-deferencjalnego modelu ruchu Księżyca'*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 3–4/2000, s. 241–252.
17. [2000b]: *Historia epicykliczno-deferencjalnego modelu ruchu Księżyca i hipotetyczno-dedukcyjna metoda myślenia korespondencyjnego*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 3–4/2000, s. 77–108.
18. [2001a]: *Specyfika i problemy recepcji myśli Kopernika w Polsce*, [w:] Adam Strzałkowski (red.), *Recepcja w Polsce Nowych kierunków i teorii naukowych*, Praca zbiorowa pod redakcją Adama Strzałkowskiego, Monografie Komisji Historii Nauki Polskiej Akademii Umiejętności, vol. 4, Kraków 2001, s. 37–55.
19. [2001c]: *Rola polskiej historiografii nauki w procesie integracji naszego kraju z Unią Europejską – problemy i perspektywy*, „Nauka” 2002 Nr 2 s. 147–161. (Tekst referatu wygłoszonego na konferencji „Humanistyka Polska wobec integracji europejskiej”; Instytut Badań Literackich PAN, Polska Fundacja Upowszechniania Nauki, Fundacja „Akademia Humanistyczna”, Warszawa, 10–11 grudnia 2001).
20. [2002a]: *Dyskusja (Uwagi nt. dokonań Ludwika A. Birkenmajera i postaci Mikołaja Kopernika)*, [w:] M. Kokowski (red.), *Ludwik Antoni Birkenmajer w stulecie wydania dzieła pt. Mikołaj Kopernik* (Kraków, 2002), s. 43–45, 46–47.

21. [2002b]: *Debata: „Czy Ziemia się porusza?”*, [w:] M.Kokowski (red.), *Ludwik Antoni Birkenmajer w stulecie wydania dzieła pt. Mikołaj Kopernik* (Kraków, 2002), s. 58–63, 65–68.
22. [2002c]: *Encyclopedia of the Scientific Revolution From Copernicus to Newton. Edited by Wilbur Applebaum. (Garland Reference Library of the Humanities (Vol. 1800). Garland Publishing. Taylor & Francis Group. New York, London 2000, ss. xxxv, 758, format A4, ISBN 0-8153-1503-1 [Recenzja], „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 1/2002”*, s. 244–246.
23. [2002d]: *Blaski i (pół)cienie Galileusza Annibale Fantollego*, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 2003 nr XXXII, s.26–44 [tekst referatu-recenzji wygłoszonej na konferencji naukowej pt. „Sprawa Galileusza — czy Kościół się pomylił?” (Kraków: Aula PAU, 14 XI 2002).
24. [2003]: *Mikołaj Kopernik – znany czy nieznan? Zarys podstawowej idei monografii*, “Prace Komisji Historii Nauki Polskiej Akademii Umiejętności”. Tom V. Pod redakcją Adama Strzałkowskiego. Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2003, s. 33–43. (Rozwinięta postać tekstu referatu wygłoszonego na posiedzeniu Komisji Historii Nauki Polskiej Akademii Umiejętności, 21. XI.2001 r.)
25. [2004a]: (z: E. Roskal): *Kopernik Mikołaj (Copernicus Nicolaus)*, [w:] Andrzej Maryniarczyk (Red. nacz.), *Powszechna Encyklopedia Filozofii* (Lublin: Towarzystwo Św. Tomasza z Akwinu, 2004), t. V, s. 845–849.
26. [2004b]: *Aktualność myśli naukoznawczej Thomasa S. Kuhna*, „Alma Mater” Nr 66–67 Grudzień 2004 / Styczeń 2005, s. 37–39.
27. [2005a]: *Narodziny myśli naukoznawczej T.S. Kuhna i jej aktualność. Między fizyka a historia idei*, [w:] *Spotkania Klubu Historii Idei 1996 – 2004*. Pod redakcją naukową Ewy Śnieżyńskiej-Stolot (Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2005), p. 91–95 (zmodyfikowana wersja artykułu nr 27, powyżej).
28. [2006a]: *Omówienie bestsellera pt. „Książka, której nikt nie przeczytał” Owena Gingericha (Przekład Jarosław Włodarczyk; Warszawa: Wydawnictwo Amber, 2004)*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 3–4/ 2006, s. 273–298.
29. [2007a]: *Poszukiwania grobu Kopernika. Refleksje advocati diaboli*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” R. 52: 2007 nr 1 s. 121–131 (cz. I), s. 131–151 (cz. II); wersja internetowa: „Poszukiwania grobu Kopernika. Refleksje advocati diaboli”, cz. I (http://www.cyfronet.pl/~n1kokows/poszukiwania_cz_I.pdf) [I wersja ukazała się 30 października 2005].
cz. II (http://www.cyfronet.pl/~n1kokows/poszukiwania_cz_II.pdf) [I wersja ukazała się 22 grudnia 2005].
30. [2007b]: *Aktualne poszukiwania grobu Kopernika: Wątpliwości, Problemy i Perspektywy*; http://www.cyfronet.pl/~n1kokows/poszukiwania_pl.html;
wersja ang. “The Current Quest for Copernicus' Grave: Doubts, Problems and Perspectives” (http://www.cyfronet.pl/~n1kokows/poszukiwania_en.html).
31. [2007c]: *Monografia “Copernicus’s Originality. Towards Integration of Contemporary Copernican Studies (2004)*, http://www.cyfronet.pl/~n1kokows/originality_pl.html;
wersja ang.: *Monograph Copernicus’s Originality. Towards Integration of Contemporary Copernican Studies (2004)*, http://www.cyfronet.pl/~n1kokows/originality_en.html.
32. [2007c]: *Monografia “Thomas S. Kuhn (1922–1996) i zagadnienie rewolucji kopernikowskiej (2001)*, http://www.cyfronet.pl/~n1kokows/kuhn_pl.html;

- wersja ang.: *Monograph Thomas S. Kuhn (1922–1996) and the issue of the Copernican revolution*“ (2001), http://www.cyfronet.pl/~n1kokows/kuhn_en.html.
33. [2007d]: *Nicholas Copernicus in focus of interdisciplinary research* (tekst referatu wygłoszonego na sympozjum naukowym “Nicholas Copernicus in Focus” podczas 2nd International Conference of the European Society for the History of Science, (Cracow, 6–9 September 2006)), [w:] Michał Kokowski (ed.), *The Global and the Local: The History of Science and the Cultural Integration of Science. Proceedings of the 2nd International Conference of the European Society for the History of Science (Cracow, 6–9 September 2006)* [E-book (with the online version)]; Cracow: The Press of the Polish Academy of Arts and Sciences, 2007; p. 333–341; http://www.2iceshs.cyfronet.pl/2ICESHS_Proceedings/Chapter_12/R-4_Kokowski.pdf.
34. [2007e]: *Nicholas Copernicus in focus of interdisciplinary research. A sketch of main results* (tekst referatu wygłoszonego na sympozjum naukowym “Nicholas Copernicus in Focus” podczas 2nd International Conference of the European Society for the History of Science, (Cracow, 6–9 September 2006)), [w:] “Organon” 2006, Numéro 35, s. 73–84.
35. [2007f]: *A meta-history of science and methodology of the history of science urgently needed!* (tekst referatu wygłoszonego na sympozjum naukowym “How to Understand and Write the History of Science? or Methodology of the History of Science” podczas 2nd International Conference of the European Society for the History of Science (Cracow, 6–9 September, 2006)), [w:] Michał Kokowski (ed.), *The Global and the Local: The History of Science and the Cultural Integration of Science. Proceedings of the 2nd International Conference of the European Society for the History of Science (Cracow, 6–9 September 2006)* [E-book (with the online version)]; Cracow: The Press of the Polish Academy of Arts and Sciences, 2007; http://www.2iceshs.cyfronet.pl/2ICESHS_Proceedings/Chapter_27/R-19_Kokowski.pdf.
36. [2008a]: *The crucial idea of the symposium “The Problem of Continuity and Discontinuity of Ancient, Medieval, Modern and Contemporary Science: A Reappraisal”*; [w:] *The 3rd International Conference of the European Society for the History of Science (Vienna, September 10–12, 2008). Book of Abstracts. V. Symposia on the History of Science: S3* (edited by Felicitas Seebacher; responsible: Hermann Hunger), s. 41–42; <http://www.oeaw.ac.at/kgmm/ESHS3rdCongress/Abstracts.html>.
37. [2008b]: *The crucial idea of the symposium “The Problem of Continuity and Discontinuity of Ancient, Medieval, Modern and Contemporary Science: A Reappraisal”*; [w:] *Styles of Thinking in Science and Technology. Proceedings of the 3rd International Conference of the European Society for the History of Science. Vienna, September 10–12, 2008* (edited by Hermann Hunger, Felicitas Seebacher, Gerhard Holzer), s. 131–132.
38. [2008c]: *The problem of continuity and discontinuity in the development of science from ancient times to the present: A reappraisal*, [w:] *Styles of Thinking in Science and Technology. Proceedings of the 3rd International Conference of the European Society for the History of Science. Vienna, September 10–12, 2008* (edited by Hermann Hunger, Felicitas Seebacher, Gerhard Holzer), s. 227–254.

39. [2008d]: *Co dalej z Mikołajem Kopernikiem? Historia, stan aktualny i perspektywy badań kopernikańskich w Polsce*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2008, R. 53, nr 3–4, s. 69–82.
40. [2008e]: *Kulturowy charakter wielkich zmian naukowych*, „Zagadnienia Naukoznawstwa” z. 1(175), 2008, s. 83–102 (tekst referatu wygłoszonego podczas konferencji Komitetu Naukoznawstwa PAN: Związki historii nauki i socjologii nauki (Pałac Kultury i Nauki, Warszawa, 11 X 2007)).
41. [2008f]: *O wzajemnych związkach filozofii i nauk przyrodniczych. Dialog z tezami prof. Jana Woleńskiego, abp. prof. Józefa Życińskiego oraz prof. Władysława Stróżewskiego*, „Prace Komisji Filozofii Nauk Przyrodniczych PAU”, Tom 3 (2009), s. 19–54 (rozszerzony tekst referatu wygłoszonego 06.10.2008 na posiedzeniu KFPN PAU).
42. [2009a]: *Władysław Natanson. Między fizyką a poezją*, [w:] *W Służbie Nauki* nr 15 2009 (Polska Akademia Umiejętności, Archiwum Nauki PAN i PAU), s. 89–115. (Jest to rozszerzona postać wykładu habilitacyjnego z 11.12.2005).
43. [2009b]: *The problem of continuity and discontinuity in the development of science from ancient times to the present: A reappraisal*, „Organon” 2009 Numéro 41 s. 267–298.
44. [2010a]: *O ideologii nowożytnego arystotelizmu chrześcijańskiego*, „Materiały Komisji PAU Fides et Ratio” 2009, ss. 20 (tekst referatu wygłoszonego 21.05.2009 na posiedzeniu naukowym Komisji PAU Fides et Ratio; przekazane do opublikowania). Tekst ten jest zmodyfikowanym tłumaczeniem na język polski Dodatku nr II z rozprawy habilitacyjnej – zob. M. Kokowski, *Copernicus’s Originality: Towards Integration of Contemporary Copernican Studies*. Warsaw-Cracow: Wydawnictwa IHN PAN, 2004), s. 191–210.
45. [2010b]: *Different approaches to the history of science and an idea of the optimal doctoral programs in the history of science*, ss. 12. (Tekst referatu przedstawionego podczas XXIII International Congress of History of Science and Technology (Budapest, 28 July – 2 August 2009); tekst został przekazany do czasopisma międzynarodowego „Science & Education”).
46. [2010c] (z: Raffaele Pisano, Hayo Siemsen): *The crucial idea of the symposium: „The different historiographies of science. Their advantages and shortcomings”*, The 4th International Conference of the European Society for the History of Science, „The Circulation of Science and Technology” (Barcelona, 16–18 November 2010). Symposia Abstracts, p. 2;
[http://taller.iec.cat/4iceshs/documentacio/Symposium_Abstracts\(1\).pdf](http://taller.iec.cat/4iceshs/documentacio/Symposium_Abstracts(1).pdf).

(D) Publikacje nieksiążkowe

(D2) Streszczenia referatów

1. [1993]: *On Natanson’s Attempts to Create A Thermodynamics of Irreversible Processes*. (Referat P3–7 P9 15), [w:] *The XIXth International Congress of History of Science, Zaragoza (Spain) 22–29 VIII 1993. Book of Abstracts-Scientific Sections*; zamieszczone na stronie internetowej IHN PAN (<http://www.ihnpan.waw.pl>): Zakład Historii Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki / M. Kokowski.
2. [1995a]: *Copernicus’ astronomical works — A remarkable case of the applying the methodological idea of correspondence*, [w:] *10th International Congress of Logic, Methodology and Philosophy of Science (19–25.08.1995, Florence, Italy). Volume of Abstracts*, p. 236; zamieszczone na stronie internetowej IHN PAN

- (<http://www.ihnpan.waw.pl>): Zakład Historii Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki / M. Kokowski.
3. [1995b]: *Przeciwko mitycznym interpretacjom tzw. nauk ścisłych: Kopernik, hipotetyczno-dedukcyjna metoda myślenia korespondencyjnego i kilka zasad korespondencji łączących teorie Kopernika i Ptolemeusza*, [w:] VI Zjazd Filozoficzny. Abstrakty. (Toruń, 5–9 września 1995), s. 106–107.
  4. [1996]: *To Avoid Triteness: Some Difficulties in Teaching the History and Philosophy of Physics*, [w:] Sebesta, J. (ed.), *Europhysics Conference Abstracts. International Conference on History and Philosophy of Physics in Education (August 21–24, 1996, Bratislava)*, p.29; zamieszczone na stronie internetowej IHN PAN (<http://www.ihnpan.waw.pl>): Zakład Historii Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki / M. Kokowski.
  5. [1997]: *Defending Copernicus' Scientific Method*, [w:] Opsomer C. (ed.), *The XXth International Congress of History of Sciences, June 20–26, 1997, Liège (Belgium). Book of Abstracts – Scientific Sections*, p.139; zamieszczone na stronie internetowej IHN PAN (<http://www.ihnpan.waw.pl>): Zakład Historii Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki / M. Kokowski.
  6. [1998]: *How, in what sense, and why did Copernicus discover the motions of the Earth?*, [w:] *International Congress on Discovery and Creativity (Gent, Belgium, May 14–16, 1998)*, p. 101–102; zamieszczone na stronie internetowej IHN PAN (<http://www.ihnpan.waw.pl>): Zakład Historii Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki / M. Kokowski.
  7. [1999]: *In Defence of the Method of Physics: The Hypothetico-Deductive Method of Korrespondenzdenken*, *The 11th International Congress of Logic, Methodology and Philosophy of Science (August 20–26 1999 – Cracow, Poland), Volume of Abstracts*, s. 315; zamieszczone na stronie internetowej IHN PAN (<http://www.ihnpan.waw.pl>): Zakład Historii Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki / M. Kokowski.
  8. [2004]: *Nicolaus Copernicus and the interdisciplinary problem of the integration...*, [w:] *Abstracts. Science in Europe – Europe in Science: 1500–2000 (Maastricht, 4–6 November, 2004)* (The conference organized by Gewina: Genootschap voor de Geschiedenis van de Geneeskunde, Wiskunde, Natuurwetenschappen en Techniek and the ESHS), s. 48.
  9. [2006a]: *Nicholas Copernicus in focus of interdisciplinary research* (summary of the paper presented during Symposium “Nicholas Copernicus in Focus” at the 2nd International Conference of the European Society for the History of Science (Cracow, 6–9 September, 2006)), http://www.2iceshs.cyfronet.pl/r_4.html.
  10. [2006b]: *A meta-history of science and methodology of the history of science urgently needed!* (summary of the paper presented during Symposium “How to Understand and Write the History of Science? or Methodology of the History of Science” at “The 2nd International Conference of the European Society for the History of Science” (Cracow, 6–9 September, 2006)); http://www.2iceshs.cyfronet.pl/r_19.html.
  11. [2007]: *Copernicus, Copernican Studies and the Science Wars* – referat wygłoszony na: Johannes Kepler Symposium für Mathematik (Institut für Numerische Mathematik, Johannes Kepler Universität: Linz, Austria, 25 kwietnia 2007) i The 2nd Austrian-Polish Scientific Meeting (Vienna, Austria, 26 kwietnia 2007); [streszczenie: zob. <http://www.numa.uni-linz.ac.at/JKS/2007/kokowski>].

12. [2008a]: *The problem of continuity and discontinuity in development of science from ancient times to the present: A reappraisal* (streszczenie referatu), [w:] The 3rd International Conference of the European Society for the History of Science (Vienna, September 10–12, 2008). Book of Abstracts (prepared by Felicitas Seebacher; responsible: Hermann Hunger), s. 49–50;
<http://www.oeaw.ac.at/kgmmm/ESHS3rdCongress/Abstracts.html>.
13. [2008b]: *Co dalej z Mikołajem Kopernikiem? Historia, stan aktualny i perspektywy badań kopernikańskich w Polsce*, „Konferencja naukowa „Mikołaja Kopernika Opera Omnia – zwieńczenie edycji 2007” (Warszawa, 10 XII 2007); [streszczenie: zob. <http://baztech.icm.edu.pl/baztech/cgi-bin/btgetdoc.cgi?LOD6-0007-0022>].
14. [2009]: *Poszukiwania grobu Kopernika. Refleksje advocati diaboli I–III*, „Symposium Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych” (Kraków, 20 marca 2009) (streszczenie referatu; przesłane do opublikowania).

(D) Publikacje nieksiążkowe

(D3) Popularyzacja

1. [1993]: *XIXth International Congress of History of Science (Zaragoza (Spain), 22–29 VIII 1993)* (Sprawozdanie), „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 4/1993, s. 186–188.
2. [2001]: *Kopernik, nauka i polityka. Nie wszyscy są przekonani, że „Wstrzymał słońce, wzruszył ziemię, Polskie wydało go plemię”*, „Dziennik Akademicki” Nr 150, [w:] „Dziennik Polski” Nr 282 (17468), 3. XII. 2001, s. 6.
3. [2010a]: *Geneza odkrycia – prace Kopernika nad teorią heliocentryczną*, Portal internetowy „Nicolaus Copernicus Torunensis”, <http://copernicus.torun.pl/nauka/astrologia/6/>.
4. [2010b]: *Recepcja teorii Kopernika i znaczenie odkrycia – ogólne wprowadzenie*, Portal internetowy „Nicolaus Copernicus Torunensis”, <http://copernicus.torun.pl/rewolucja/recepcja/1/>.
5. [2010c]: *Recepcja odkrycia w Europie – poglądy Kościoła i innych uczonych na teorię heliocentryczną*, Portal internetowy „Nicolaus Copernicus Torunensis”, <http://copernicus.torun.pl/rewolucja/recepcja/2/>.
6. [2010d]: *Znaczenie odkrycia Kopernika dla rozwoju nauk ścisłych*, Portal internetowy „Nicolaus Copernicus Torunensis”, <http://copernicus.torun.pl/rewolucja/recepcja/4/>.
7. [2010e]: *Znaczenie odkrycia Kopernika dla rozwoju humanistyki*, Portal internetowy „Nicolaus Copernicus Torunensis”, <http://copernicus.torun.pl/rewolucja/recepcja/5/>.

(D) Publikacje nieksiążkowe

(D4) Sprawozdania z konferencji

1. [1993]: *XIXth International Congress of History of Science, Zaragoza (Spain), 22–29 VIII 1993* (Sprawozdanie), „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 4/1993, s. 186–188.
2. [2001]: *Sesja Birkenmajerowska*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 4/2001, s. 222–223.
3. [2002]: *Konferencja robocza pt. ‘Historia nauki i dyscypliny pokrewne w Krakowie na progu nowego milenium’ (20 października 2001, Kraków)*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 1/2002, s. 289.

4. [2007a]: *2nd International Conference of the European Society for the History of Science, (Cracow, 6–9 September, 2006)*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 1/2007 s. 274.

(D) Publikacje nieksiążkowe **(D5) Krótkie teksty okazjonalne** **(wprowadzenia do konferencji i sympozjów)**

1. [2007a]: *Introduction of the Proceedings Editor*, [w:] Michał Kokowski (ed.), *The Global and the Local: The History of Science and the Cultural Integration of Science. Proceedings of the 2nd International Conference of the European Society for the History of Science (Cracow, 6–9 September 2006)* [E-book (with the online version)]; Cracow: The Press of the Polish Academy of Arts and Sciences, 2007; s. 1; http://www.2iceshs.cyfronet.pl/2ICESHS_Proceedings/Chapter_0/Kokowski_Foreword.pdf.
2. [2007b]: *The crucial idea of the 2nd ICESHS*, [w:] Michał Kokowski (ed.), *The Global and the Local: The History of Science and the Cultural Integration of Science. Proceedings of the 2nd International Conference of the European Society for the History of Science (Cracow, 6–9 September 2006)* [E-book (with the online version)]; Cracow: The Press of the Polish Academy of Arts and Sciences, 2007; s. 4; http://www.2iceshs.cyfronet.pl/2ICESHS_Proceedings/Chapter_1/Kokowski_Crucial_idea_Fox_Statement.pdf.
3. [2007c]: *Acknowledgements*, [w:] Michał Kokowski (ed.), *The Global and the Local: The History of Science and the Cultural Integration of Science. Proceedings of the 2nd International Conference of the European Society for the History of Science (Cracow, 6–9 September 2006)* [E-book (with the online version)]; Cracow: The Press of the Polish Academy of Arts and Sciences, 2007; s. 6; http://www.2iceshs.cyfronet.pl/2ICESHS_Proceedings/Chapter_1/Kokowski_Acknowledgements.pdf.
4. [2007d]: *The remark of the Editor of the Proceedings*, [w:] *Round-Table Discussion 0 “History of science in education and training in Europe: What new prospects?”*, [w:] Michał Kokowski (ed.), *The Global and the Local: The History of Science and the Cultural Integration of Science. Proceedings of the 2nd International Conference of the European Society for the History of Science (Cracow, 6–9 September 2006)* [E-book (with the online version)]; Cracow: The Press of the Polish Academy of Arts and Sciences, 2007; s. 98; http://www.2iceshs.cyfronet.pl/2ICESHS_Proceedings/Chapter_3/Chapter_3.pdf.
5. [2007e]: *The final remarks of Round-Table Discussion 2 “The History of Science and the Cultural Integration of Europe: Barriers and Opportunities”*, [w:] Michał Kokowski (ed.), *The Global and the Local: The History of Science and the Cultural Integration of Science. Proceedings of the 2nd International Conference of the European Society for the History of Science (Cracow, 6–9 September 2006)* [E-book (with the online version)]; Cracow: The Press of the Polish Academy of Arts and Sciences, 2007; s. 129–131; http://www.2iceshs.cyfronet.pl/2ICESHS_Proceedings/Chapter_5/Chapter_5.pdf.

6. [2007f]: *Introduction to the Symposium "Nicholas Copernicus in Focus"* (symposium odbyło się podczas 2nd International Conference of the European Society for the History of Science, (Cracow, 6–9 September 2006)), [w:] „Organon” 2006, Numéro 35, s. 6.
7. [2009]: *Introduction to the Symposium "The problem of continuity and discontinuity of Ancient, Medieval, Modern and Contemporary Science: A Reappraisal"* (symposium odbyło się podczas The 3rd International Conference of the European Society for the History of Science (Vienna, September 10–12, 2008)), „Organon” 2009 Numéro 41, s. 137–138.

(D) Publikacje nieksiążkowe

(D5) Opracowania bio-bibliograficzne

1. [1991–95] (z: Jerzym Dobrzyckim): *Krakowskie zbiory korespondencji naukowej i artykułów naukowych profesorów: Tadeusza Banachiewicza, Czesława Białobrzzeskiego, Alberta Einsteina, Leopolda Infelda, Bogdana Kamieńskiego, Władysława Natansona, Henryka Niewodniczańskiego, Wojciecha Rubinowicza, Mariana Smoluchowskiego, Jana Weyssenhoffa, Mieczysława Wolfke oraz Zygmunta Wróblewskiego*, „American Institute of Physics International Catalog of Sources” – zob.: <http://libserv.aip.org:81/ipac20/ipac.jsp?profile=newcustom-icos&menu=search#focus> [niestety wydawca nie uwzględnił nazwisk autorów opracowania!].

(E) Referaty wygłaszane na międzynarodowych konferencjach naukowych

1. [1993a]: *On Natanson's Attempts to Create a Thermodynamics of Irreversible Processes*, “XIXth International Congress of History of Science” (Zaragoza (Spain) 22–29 VIII 1993).
2. [1993b]: *On Copernicus's Correspondence Thinking. A Preliminary Study*, “XIXth International Congress of History of Science” (22–29.08.1993, Zaragoza (Spain)).
3. [1995]: *Copernicus' Astronomical Works — The Remarkable Case of Applying The Correspondence Relations. In Defence of Copernicus's Scientific Methodology*, “10th International Congress of Logic, Methodology and Philosophy of Science” (19–25.08.1995, Firenze (Italy)).
4. [1996]: *To Avoid Triviality: Some Difficulties In Teaching the History and Philosophy of Physics at the Educational Curriculum of Physics*, “International Conference on History and Philosophy of Physics in Education” (21–24.08.1996, Bratislava (Slovakia)).
5. [1997]: *Defending Copernicus's Scientific Method*, “XXth International Congress of History of Sciences” (20–26.07.1997, Liège (Belgium)).
6. [1998]: *How, in what sense, and why did Copernicus discover the motions of the earth?*, “International Congress on Discovery and Creativity” (14–16.05. 1998, Gent, (Belgium)).

7. [1999]: *In Defence of the Method of Physics: The Hypothetico-Deductive Method of Korrespondenzdenken*, “11th International Congress of Logic, Methodology and Philosophy of Science” (20–26.08.1999, Cracow (Poland)).
8. [2002]: *Blaski i (pół)cienie Galileusza Annibale Fantollego*, Konferencja naukowa „Sprawa Galileusza – czy Kościół się pomylił?” (Kraków: Aula PAU, 14 XI 2002).
9. [2004a]: *Nowe fundamentalne aspekty myśli Kopernika*, Sesja naukowa pt. „Astronomowie, duchowni, kolekcjonerzy, selenonauci. Kto i dlaczego czytał Kopernika?” (Toruń, Planetarium, 11. 09. 2004).
10. [2004b]: *Nicolaus Copernicus and the interdisciplinary problem of the integration...*, „Science in Europe – Europe in Science: 1500–2000” (Maastricht, 4–6 November, 2004).
11. [2004c]: *A Sketch of the suggested 2nd Conference of the ESHS* (Cracow, September, 2006); “General Assembly of the ESHS” (Maastricht, 6 November, 2004).
12. [2006a]: *Nicholas Copernicus in focus of interdisciplinary research*, Sympozjum “Nicholas Copernicus in Focus”, “2nd International Conference of the European Society for the History of Science” (Cracow, 6–9 September, 2006).
13. [2006b]: *A meta-history of science and methodology of the history of science urgently needed!*, Sympozjum “How to Understand and Write the History of Science? or Methodology of the History of Science”, “2nd International Conference of the European Society for the History of Science” (Cracow, 6–9 September, 2006).
14. [2007]: *Copernicus, Copernican Studies and the Science Wars*, “Johannes Kepler Symposium für Mathematik (Institut für Numerische Mathematik, Johannes Kepler Universität” (Linz, Austria, 25 kwietnia 2007) oraz “2nd Austrian-Polish Scientific Meeting” (Wiedeń, Austria, 26 kwietnia 2007).
15. [2009a]: *The relationships of Copernicus with Arabic science, in the light of the ideas of an intercultural dialogue and a scientific (r-)evolution*, “Asia-Europe Dialogue and the making of Modern Science” (7–8 May 2009, Singapore, Institute of Southeast Asian Studies).
16. [2009b]: *Different approaches to the history of science and an idea of the optimal doctoral programs in the history of science*, “Symposium: Approaches to History of Science, XXIII International Congress of History of Science and Technology” (Budapest, 28 July – 2 August 2009).
17. [2010]: *Exploring the creation of a common European textbook of the history of science. Challenges and Promises*, “International Conference: History of Science in Practice” (Athens, 6–9 May 2010, The Programme of History, Philosophy and Didactics of Science and Technology, National Hellenic Research Foundation and University of Athens).

(F) Referaty wygłaszane na polskich konferencjach naukowych (sesjach, seminariach, zjazdach)

1. [1995a]: *Uwagi nt. poglądów Kopernika, Ptolemeusza, Tycho Brahego, Keplera i metodologii nauk zwanych ścisłymi* (głos w dyskusji). „Symposium Popperowskie: Racjonalność – Falsyfikowalność – Kosmologia” (11–12.05.1995 Kraków).
2. [1995b]: *Co to jest historia nauki, a szczególnie historia tzw. nauk ścisłych? Uwagi na marginesie wykładu Prof. Giejsztora ‘Co jest historia?’ i dzieła Prof. Crombiego The Styles of Scientific Thinking in the European Tradition (1994, London) vol. 1–3, ss. 2456*, „Seminarium Zakładu Badań Kopernikańskich” (Warszawa: Instytut Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk, 21. 06. 1995).
3. [1995c]: *Przeciwko mitycznym interpretacjom tzw. nauk ścisłych: Kopernik, hipotetyczno-dedukcyjna metoda myślenia korespondencyjnego i kilka zasad korespondencji łączących teorie Kopernika i Ptolemeusza*, „VI Zjazd Filozoficzny. Abstrakty” (Toruń, 5–9 września 1995), s. 106–107.
4. [1995d]: *Broniąc historii nauki: w poszukiwaniu historycznie realistycznej koncepcji ‘zasady granicznej’*. Uwagi na marginesie wykładu Wiesława Wójcika pt. *Nowe trendy w matematyce XIX stulecia*, „Seminarium Kontekst odkrycia w historii dziedziny nauki” (Warszawa: Instytut Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk, grudzień 1995).
5. [1997]: *Etyka nauki i historii nauki. Wstęp*, „Seminarium pt. Kontekst odkrycia w historii dziedziny nauki” (Warszawa: Instytut Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk, 23.05.1997).
6. [1999]: *Między historią a nauką. Wstęp krytyczny do metodologii historii nauki*, „Komisja Historii Nauki Polskiej Akademii Umiejętności” (Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 14.04.1999).
7. [2000a]: *Chybiona krytyka indukcjonizmu, hipotetyzmu i antykumulatywizmu. Uwagi do referatu dr. Zenona E. Roskala „Kontekst odkrycia i uzasadnienia epicykliczno-deferencyjnego modelu ruchu Księżyca”*, „Seminarium Kontekst odkrycia w historii dziedziny nauki” (Warszawa: Instytut Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk, 18.02.2000).
8. [2000b]: *Specyfika i problemy recepcji myśli Kopernika w Polsce*, „Konferencja Recepcja w Polsce Nowych kierunków i teorii naukowych” (Kraków: Komisja Historii Nauki Polskiej Akademii Umiejętności, 2–3. 06. 2000).
9. [2000c]: *Referat w debacie pt. „Czy Ziemia się porusza?”*, „Sesja naukowa z okazji stulecia opublikowania przez Akademię Umiejętności dzieła Ludwika Antoniego Birkenmajera pt. *Mikołaj Kopernik*” (Kraków: Aula Polskiej Akademii Umiejętności, 14 X 2000 r.).
10. [2000d]: *Skąd przybywasz, dokąd zmierzasz historio nauki w Polsce*, „Uroczystość otwarcia nowego lokalu Instytutu Historii Nauki w Krakowie i zarazem wznowienia działalności seminaryjnej w tej placówce” (Kraków: IHN PAN, 14 X 2000).
11. [2000e]: *Zasada korespondencji typu Bohra a teoria Kopernika*, „Seminarium pt. Fizyka: Współczesność – Historia – Filozofia” (Kraków: Instytut Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk, 12.12.2000).
12. [2001a]: *Żart Sokala*, „Seminarium pt. Fizyka: Współczesność – Historia – Filozofia” (Kraków: Instytut Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk, 26.02.2001).
13. [2001b]: *Mikołaj Kopernik – znany czy nie znany?*, „Komisja Historii Nauki Polskiej Akademii Umiejętności (Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 21. XI.2001 r.).

14. [2004]: *Narodziny myśli naukoznawczej T.S. Kuhna i jej aktualność. Między fizyką, teorią i praktyką edukacji, historią i filozofią nauki a historią idei*, „Klub Historii Idei UJ” (Kraków, 1.04.2004).
15. [2006]: *Badania Kopernikowskie: geneza, aktualny zakres oraz dalsze perspektywy* (referat wygłoszony w Toruniu 19.II.2006, w Sali Mieszczańskiej Ratusza Staromiejskiego na “Wieczornicy Kopernikowskiej” z okazji 533 rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika.)
16. [2007]: *Kulturowy charakter wielkich zmian naukowych*, „Konferencja Komitetu Naukoznawstwa PAN: Związki historii nauki i socjologii nauki (Warszawa, Pałac Kultury i Nauki, 11 X 2007).
17. [2008b]: *Co dalej z Mikołajem Kopernikiem? Historia, stan aktualny i perspektywy badań kopernikańskich w Polsce*, (Konferencja naukowa „Mikołaja Kopernika Opera Omnia – zwieńczenie edycji 2007”, Warszawa, Pałac Staszica, 10 XII 2007).
18. [2009a]: *Poszukiwania grobu Kopernika. Refleksje advocati diaboli I–III*, „Symposium Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych” (Kraków, 20.03.2009).
19. [2009b]: *Co dalej z Kopernikiem? Uwagi na temat spodziewanej przyszłości badań kopernikowskich*, „Komisja Historii Nauki PAU” (Kraków, 25.03.2009).
20. [2009c]: *O ideologii nowożytnego arystotelizmu chrześcijańskiego*, „Komisja PAU Fides et Ratio” (Kraków, 21.05.2009).
21. [2009d]: *Głos w dyskusji*, „Konferencja naukowa Wyniki badań nad odkryciem i identyfikacją grobu Kopernika” (Pułtusk, 12–13 XII 2009).
22. [2010]: *Procedura identyfikacji szczątków nr 13/05 jako szczątków Kopernika w świetle racjonalności uzasadnienia i retoryki perswazji*, „Konferencja naukowa Tajemnica grobu Mikołaja Kopernika. Dialog ekspertów” (Kraków, 22–23. 02.2010).

(G) Upowszechnianie i promocja osiągnięć naukowych (wywiady filmowe, radiowe oraz prasowe)

1. [2008]/[2009]: Udział w filmie dokumentalnym *Wir Europäer (1): Europa beginnt zu denken (15. Jahrhundert) (2008) TV episode* (reżyseria: Nina Koshofer i Judith Völker) [TAG/TRAUM Filmproduktion GmbH & Co. KG, 2008, Niemcy – Austria (koprodukcja: WDR/ARTE, MDR, OR)]. W filmie tym omawiam dokonania naukowe Mikołaja Kopernika i byłem doradcą naukowym w tworzeniu epizodów filmu dotyczących postaci tego właśnie uczonego. Sceny z moim udziałem nakręcone zostały w 2008 roku w Collegium Maius UJ i Bibliotece Jagiellońskiej w Krakowie.
Premiera filmu odbyła się w Niemczech 19 listopada 2008. Film ten był w 2009 roku wielokrotnie emitowany przez różne kanały telewizyjne w języku niemieckim (kanały: WDR, EinsExtra, SF1), francuskim (kanał ARTE), angielskim, bułgarskim, czeskim, fińskim, polskim, rosyjskim, rumuńskim oraz szwedzkim (kanał telewizji międzynarodowej VIASAT Historia). Od 5 czerwca 2009 r. jest też dostępny w sprzedaży (w niemieckiej wersji językowej) w księgarni internetowej Amazon w postaci płyt DVD & Blu-ray: http://www.amazon.de/Wir-Europäer-DVDs-Nina-Koshofer/dp/B0027029FU/ref=sr_1_2?ie=UTF8&s=dvd&qid=1261939476&sr=1-2.
W szczególności, projekcja polskiego tłumaczenia filmu *My, Europejczycy: XV wiek – Europa zaczyna myśleć* (czas trwania odcinka: 45 min) odbyła się w kanale

---

TV Viasat History, w następujących terminach: środa, 21 października 2009 godz. 4:00 i 20.00; czwartek, 22 października 2009 godz. 12:00; piątek, 25 grudnia 2009 godz. 3:00 i 19:00 oraz sobota, 26 grudnia 2009 godz. 11:00.

2. [2010a]: *O konferencji naukowej „Tajemnica grobu Mikołaja Kopernika. Dialog ekspertów” rozmowa z doc. dr hab. Michałem Kokowskim. Rozmowę przeprowadziła Lidia Smentek*, „Głos uczelni. Pismo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika”, Numer 2(228), Luty 2010, s. 17–18.
3. [2010b]: *Nieznane aspekty życia i twórczości Mikołaja Kopernika*, „Radio Kraków, Potyczki z historią”,
http://www3.radiokrakow.pl/web/zest_audycje_potyczki/zest_audycje_potyczki72.mp3; http://www.radiokrakow.pl/www/home.nsf/ID/zest_audycje_potyczki.

Kraków, 23.09.2010